

زیر آسمان فیروزهای

بیانیه ارکان ثلاثه در گالری آرته

● **شرق:** همواره شعر و موسیقی در قالب‌های مشخصی ارائه شده‌اند. شعر در موسیقی نقشی مهم را ایفا کرده است، اما در این شکل از تعامل میان‌رشته‌ای با نوعی ترکیب مواجه هستیم. هم‌جواری و حرکت موازی در شکل‌های سنتی تعامل شعر و موسیقی وجود ندارد. مدتی است که هنرمندان و شاعران با برگزاری انواع مختلف و متنوعی از برنامه‌ها و رویدادهای هنری و ادبی سعی می‌کنند تا پا را فراتر از اشکال سنتی ارائه شعر و موسیقی بگذارند. هنر اجرایی یا همان پرفورمنس دراین‌بین به کمک این هم‌جواری جدید آمده است. پرفورمنس از طرفی می‌تواند مانند پلی، زبان شاعرانه را به موسیقی متصل کند و از طرف دیگر با جریان مفهوم‌سازی آزاد به خود نیز یاری رساند. شعر، پرفورمنس و موسیقی حوزه‌هایی مستقل هستند که در حین حفظ استقلال می‌توانند با هم‌جواری، خطی قوی را در حوزه فرهنگ، هنر و ادبیات ایجاد کنند و مخاطبان در سه حوزه هم با دیگر حوزه‌های دخیل در این روند آشنا شوند. این حرکتی میان‌رشته‌ای و پایدار است. این هفته محمد آژرم، شاعر، انیمآ احتیاط و علیرضا امیرحاجی، هنرمندان مفهومی، با انتشار بیانیه‌ای تحت عنوان «مانیفست ارکان ثلاثه» دست به حرکتی در همین زمینه زده‌اند. گروه ارکان ثلاثه قرار است در روز پنجشنبه بیست‌وهفتم آبان که هم‌زمان با اختتامیه نمایشگاه آثار انیمآ احتیاط در گالری آرته است، به قرائت بیانیه و اجرایی سه‌نفره بپردازند. علاقه‌مندان می‌توانند فردا (پنجشنبه) رأس ساعت ۱۶ به آدرس ونک، خیابان ملاصدرا، شیخ‌بهایی جنوبی، پایین‌تر از پل همت، بلوار علی خانی، ۲۰متری گلستان، ۱۲متری دوم، پلاک سه مراجعه کنند.

توضیح و تصحیح

● یادداشت آقای جواد طوسی که روز یکشنبه در صفحه هنر به چاپ رسید، به اشتباه تکرار یکی از یادداشت‌های هفته‌های گذشته ایشان بود و از این طریق، بابت اشتباه پیش‌آمده پوزش می‌خواهیم. یادداشت اخیر ایشان را که در روزهای برگزاری جشنواره فیلم کوتاه تهران نوشته شده است، فردا در همین صفحه می‌خوانید.

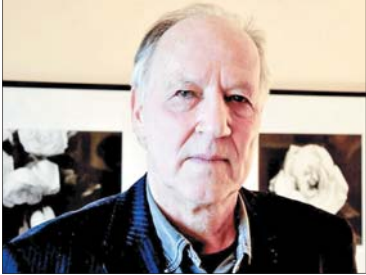
در مراسمی در مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی؛

استاد «حسین ترابی» از پوستر دهمین جشنواره بین‌المللی «سینما-حقیقت» رونمایی کرد



صبح دیروز (سه‌شنبه ۲۵ آبان ۹۵) پوستر دهمین جشنواره بین‌المللی «سینما-حقیقت» با حضور استاد «حسین ترابی»، مستندساز پیش‌کسوت سینمای ایران، «سیدمحمد مهدی طباطبایی‌نژاد»، دبیر جشنواره و جمعی دیگر از معاونان و مدیران مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی رونمایی شد. در ابتدای این مراسم، شهنام صفاجو، مدیر اجرایی و روابط‌عمومی جشنواره بین‌المللی سینما-حقیقت گفت: طراحی پوستر یکی از امور دشوار و زمان‌بر هر جشنواره‌ای است و طراحان پوستر معمولاً به ایده‌ها و طرح‌هایی مبتنی بر فرم یا مفهوم تکیه می‌کنند که ممکن است مورد توجه قرار نگیرد یا خیر! اما این پوستر که از سوی «علی باقری»، برنده سیمرغ بلورین بهترین پوستر سی‌وچهارمین جشنواره فیلم فجر، طراحی شده، ترکیبی از فرم و مفهوم است که امیدوارم نظر اهالی سینمای مستند و دوستان رسانه‌های جمعی را جلب کند. استاد حسین ترابی هم درباره طراحی این پوستر گفت: پوستر خوب و چشم‌نوازی است. آقای باقری بسیار باهوش بوده که پاهای طاووس را که بسیاری معتقدند نازیست، در این پوستر جای نداده و به بال‌های زیبای این پرنده اکثفا کرده است. به نظر من حتی می‌توان براساس این پوستر آتونسی طراحی کرد. طباطبایی‌نژاد هم بر چشم‌نوازی و زیبایی این پوستر تأکید کرد و آن را گویای زیبایی حقیقت دانست. در ادامه این مراسم، محمد شکیبانیان، از اعضای شورای مستند مرکز گسترش، گفت: این پوستر برای من جالب بود و به نظرم ایده به‌کارگرفته‌شده در آن بسیار اجرایی است. در تارکی چشم‌های باز می‌شوند و فضایی زیبا را به تصویر می‌کشند که پر طاووس است.

نمایش آخرین فیلم مستند «ورنر هرتسوک» در جشنواره‌سینما-حقیقت



فیلم مستند «جل‌الخالق! خیالبافی‌های دنیای مرتبط»، آخرین ساخته «ورنر هرتسوک»، فیلم‌ساز مشهور آلمانی، در بخش نمایش‌های ویژه دهمین جشنواره بین‌المللی سینما-حقیقت روی پرده می‌رود. در خلاصه موضوع این فیلم مستند ۹۸دقیقه‌ای که محصول سال ۲۰۱۶ کشور آمریکاست، آمده: «در این مستند بلند آمریکایی «هرتسوک» به تأثیر اگزیستانسیالی ایترنیت، رباتیکس و هوش مصنوعی بر زندگی بشری می‌پردازد...» این فیلم که در نخستین نمایش عمومی در جشنواره ساندنس ۲۰۱۶ روی پرده رفت، حاوی مصاحبه‌هایی با باب کان، آلین ماسک، سیاستن تران، تد نلسن و دیگر پیشگامان جهان تکنولوژی است. مستند «جل‌الخالق! خیالبافی‌های دنیسای مرتبط» از ۶۱ منتقد نمایش آثار مستند برتر جهان است. ورنر هرتسوک، متولد سال ۱۹۴۲ (۷۴ساله) در شهر مونیخ آلمان است. فیتزکارالدو Fitzcarraldo یکی از مشهورترین آثار این فیلم‌ساز بزرگ است که در سال ۱۹۸۲ وی با این فیلم موفق به کسب جایزه بهترین کارگردانی از جشنواره کن شد. از فیلم‌های مستند «هرتسوک» نیز می‌توان به سرزمین سکوت و ظلمت، پژواک‌های امپراتوری تاریکی، صدای زنگ از زرفنا، دیتز کوچولو باید پرواز کند، بهترین دوست من، چرخ زمان، الماس سفید، Grizzly Man ملاقات‌هایی در انتهای جهان، غار رؤیاهای فراموش‌شده، مردمان شامان: یک سال در تایگا، اشاره کرد.

عطارپور: سینماحقیقت فرصتی است که تکرار نمی‌شود



یادداشت خبرنگار مستغفی

کی چی می‌بینه یا چی می‌خونه؟

خانم‌های خانه‌دار مجتمعی که در آن زندگی می‌کنم و دیگرانی از این قشر و طبقه به من می‌گویند که دیشب مرا در تلویزیون دیده‌اند، ولی هیچ‌کدام از هم‌کاران مرا ندیده‌اند. خب کمی مفهوم مخاطبان تلویزیون را بیشتر برابم مشخص می‌کند، اما به‌رحال اینها هم مخاطب محصولات فرهنگی هستند. حتی اگر این سریال‌های تلویزیونی آن‌قدر کشدار باشند که دیدن خلاصه‌شان در آخر هفته‌ها کافی باشد. حتی اگر ۱۰۰بار هم وسطشان از جلوه تلویزیون پا شوی و بروی و کاری برسی و برگردی و ببینی، چیزی از داستان سریال از دست نداده‌ای چراکه کند پیش می‌رود و صحنه‌ها و دیالوگ‌ها مرتب تکرار می‌شوند. درواقع آن نگهبان زحمت‌کش که باید ساعت‌های دراز شب را بیدار و هوشیار بگذراند، تلویزیون تنها همدمش است... یا آن

گفت‌وگو با ابوالحسن داوودی

باید به نشان کیارستمی افتخار کرد



فیلم‌سازی او را کنار بگذاریم، همین یک ویژگی ارزش و ظرفیت پرداختن در بسیاری از برنامه‌هایی از جنس فیلم کوتاه را دارد و امیدوارم بیشتر به ارزش فیلم‌های او و به جایگاه کیارستمی در سینما پرداخته شود.

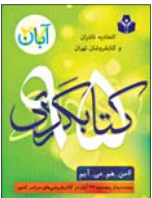
❧ به نظر شما می‌توان برنامه‌ریزی صحیحی برای زندگی‌دداشتن نام و یاد او در سینمای ایران داشت؟ امیدوارم این حرف من به کسی برخورد، متأسفانه ما همیشه دچار نوعی مرده‌پرستی هستیم و به طرز وحشتناکی این رفتار سطحی و ظاهری است و نمی‌تواند ارزش‌های فرد ازدست‌رفته را ماندگار کند و دراین‌میان فرصتی فراهم می‌شود که تنها برخی خوشدان را نشان بدهند و غلیان این احساسات خیلی زود فروکش می‌کند. اگر حقیقتاً می‌خواهیم جایگاه عباس کیارستمی همیشه

بقال که صفحه تلویزیون تنهایی هایش را پشت دخیل بر می‌کند... یا آن خانم خانه‌داری که از صبح پخته و روفته تا ششپ بنشیند یک درام اجتماعی ببیند در حدی که بتواند با آن همذات‌پنداری کند و داستانش شبیه همان چیزهایی باشد که عصری با همسایه‌ها گپ زده و شنیده است... مسئله محصولات فرهنگی عوام یا عامه‌گرایی یا عامه‌پسندی نمی‌تواند به‌کلی حذف شود یا مورد بی‌بفیف قرار گیرد. اینها در خیلی از موارد غیر از پرکردن اوقات فراغت عامه مردم، می‌توانند کاتالیزوری برای بالا بردن سلیقه و خواست مصرف‌کنندگان بسته‌های فرهنگی شوند. اگر مثلاً سریال ستایش که این‌همه طرفدار داشت، به صورت کتاب چاپ می‌شد، احتمالاً می‌توانست به دست کسانی خوانده شود که سال‌هاست حتی یک کتاب ورق نزده‌اند. الان که هفته‌کتاب‌خوانی است و از وزیر، وکیل، ناشر و نویسنده درباره کتاب‌خوانی می‌نویسند و می‌گویند، باید فکری به حال بازگرداندن این بار مهربان به داستان کسانی باشیم که بعد از دوران مدرسه دیگر دستی به کتابی نزده‌اند.

جارچی

بیانیه اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران

روز کتاب‌گردی



● **شرق:** اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران در آستانه روز کتاب‌گردی -بیانیه‌ای منتشر کرد. در این بیانیه می‌خوانیم: «پنجشنبه ۲۷ آبان، سومین سال برگزاری «روز کتاب‌گردی» است. تعیین چنین روزی توسط آقای احمد مسجدجامعی، با تأکید بر اهمیت حضور مردم در کتاب‌فروشی‌ها، اکنون به یک رویداد ملی تبدیل شده است. اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران ضمن دعوت از هم‌میهنان گرامی به مراجعه به کتاب‌فروشی‌ها، از هم‌کاران کتاب‌فروش درخواست می‌نماید که به‌منظور تکریم خریداران، علاوه بر یارانه طرح پاییزانه، تخفیف مناسبی را برای این روز منظور کنند».

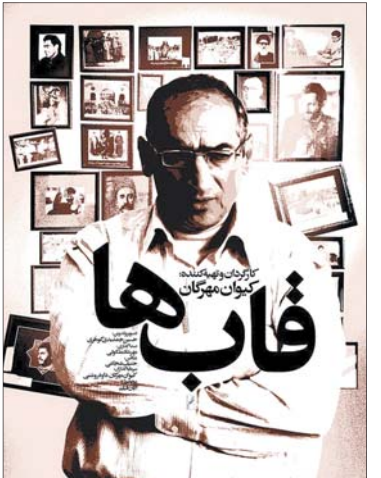
سیروس نیرو در گذشت



● سیروس نیرو، از شاعران پیش‌کسوت کشور، پس از گذراندن یک دوره بیماری، در بیمارستان طالقانی تهران درگذشت. به گزارش ایسنا، مرحوم نیرو در روزهای اخیر به دلیل بیماری تنفسی در بیمارستان‌های طوس و طالقانی تهران بستری بود. وی در زمره شاعرانی به‌شمار می‌رفت که به صورت مستقیم شاگرد نیما یوشیج بوده است. سیروس نیرو متولد ۱۳۰۹ بود. از وی تاکنون مجموعه شعرهای بسیاری منتشر شده است. سحر، رود، جاده، بهار از پنجره و... ازجمله این آثارند. او همچنین در بررسی و شرح آثار کلاسیک فارسی نیز کوشا بوده است. کتاب «کنج مراد» تفسیرهای نیرو بر غزل‌های حافظ است که در سال ۱۳۶۲ منتشر شد. سیاه‌مشق (شرح مخزن‌الاسرار نظامی)، دُرّ یتیم (شرح خسرو و شیرین نظامی)، دون‌ژوان (شرح هفت‌پیکر نظامی) و گوهرفروشان مهتاب (شرح لیلی و مجنون) از دیگر کتاب‌های نیرو است که در زمینه بررسی شعر کلاسیک فارسی منتشر شده است.

جدی‌تر می‌شود و این اتفاق مثبتی است، تصریح کرد: اگران برخی از فیلم‌های برگزیده خارجی و برگزاری ورکشاپ‌های تخصصی، بخشی از ویژگی‌های خوب این جشنواره است. تقویم سینمای مستند ایران هم‌زمان با برگزاری جشنواره سینما-حقیقت آغاز می‌شود و کارگردانان با پایان جشنواره، برای سال بعد خود آماده می‌کنند. کارگردان «پرنیان» با انتقاد از تغییر محل جشنواره سینما-حقیقت از سینما فلسطین به پردیس چارسو گفت: این تغییر اشتباه بود چراکه این جشنواره مدت‌ها در سینما فلسطین برگزار می‌شد و تاریخ و هویت جشنواره در این مکان معنا می‌یافت. مخاطبان با سینما فلسطین خاطرات مشترک بسیاری دارند؛ خاطراتی که در برخی از آنها مرتضی ندایی، محمدرضا مقدسیان و دوستانی که دیگر در کنار ما نیستند، حضور داشته‌اند. هیچ جشنواره‌ای به‌سادگی از محل برگزاری دائمی خود صرف‌نظر نمی‌کند، اما در نهایت تعجب، در این دوره سینما-حقیقت این اتفاق رخ داده و جشنواره به پردیس چارسو منتقل شده است. عطارپور در پایان با اشاره به فیلم‌های منتخب هیأت انتخاب سینما-حقیقت افزود: گله علاوه بر تعداد آثار رایافته به بخش‌های رقابتی جشنواره سینما-حقیقت، از کیفیت برخی فیلم‌ها هم متعجب می‌شویم که چطور این فیلم‌ها به بخش مسابقه جشنواره راه یافته‌اند؟

مستند «قاب‌ها»؛ تصویری از ذهن «صادق زیباکلام» که‌روی دیوار آتاقش ترجمه‌شده‌است



کیوان مهرگان، از جمله خبرنگاران باسابقه‌ای است که گاه بخت خود را در عرصه‌های هنری مانند شاعری و مستندسازی امتحان کرده است. او در دهمین دوره جشنواره سینما-حقیقت با اولین تجربه جدی مستندسازی خود با عنوان «قاب‌ها» حضور دارد که در این فیلم «صادق زیباکلام» در یک تکت‌گویی ۲۰دقیقه‌ای به روایت بخش‌هایی از تاریخ ایران می‌پردازد. مهرگان درباره شیوه شکل‌گیری این مستند گفت: من حدوداً ۱۲ سال‌الداشتم که جنگ تمام شد. محل

زندگی من اسلام‌آباد غرب بود و این منطقه ۶۰۰کیلومتر با تهران فاصله داشت. یکی از دوستانم در رشته علوم سیاسی دانشگاه تهران پذیرفته شد و تابستان که به شهر ما بازگشت، با عطش از فضای دانشگاه و ماجرای اتاق آقای صادق زیباکلام تعریف کرد که در آن عکسی از نلسون ماندلا و یک نقاشی از گریه‌ای که توسط دخترش نقاشی شده بود، روی دیوار نصب بود. این تصویر از آن زمان در ذهن من باقی بود. او با بیان اینکه پس از اقامت در تهران، به واسطه شغل خبرنگاری همواره به صورت تلفنی با دکتر زیباکلام ارتباط داشته و گاهی هم به خانه‌اش می‌رفته است، تصریح کرد: فروردین سال ۱۳۹۰ درحالی‌که در هیچ رسانه‌ای کار نمی‌کردم، قرار ملاقاتی با زیباکلام گذاشتم. او این بار من را به دفتر کارش دعوت کرد و خاطره دوران کودکی در من زنده شد. قاب‌های روی دیوار ذهن من را درگیر کردند و از دکتر دلیل نصب هر یک از تابلوها را پرسیدم. شروع به تعریف کرد که از او پرسیدم حاضر است مقابل دوربین این حرف‌ها را تکرار کند؟ او گفت بله و روز بعد من با دوربین به اتاق او رفتم. مهرگان ضمن تشکر از حسین جمشید گوهری که به هم به اتاق کار زیباکلام زدم که ببینیم پس از پنج سال این اتاق چه تغییری کرده است. پرداخته این فیلم‌ها، «قاب‌ها» تصویری از ذهن صادق زیباکلام است که روی دیوار اتاقش ترجمه شده است. تاریخ معاصر ایران به‌ویژه از مشروطه به بعد برای این استاد علوم سیاسی اهمیت دارد؛ البته نه تاریخ مکتوبی که در دسترس است، بلکه تاریخی که در ذهن و جان اوست و بخشی از آن با تاریخ هم‌پوشانی دارد و بخشی برخلاف آن چیزی است که تاکنون شنیده‌ایم. وی درباره دهمین دوره جشنواره بین‌المللی سینما-حقیقت و تأثیر این رویداد بر ارتقای سینمای مستند نیز گفت: اسماال هزارو صد فیلم متقاضی حضور در جشنواره سینما-حقیقت بودند. وقتی این تعداد کارگردان از جوان گرفته تا پیش‌کسوت جشنم به راه فرار پسند این جشنواره و ارائه فیلم به آن هستند، نشان می‌دهد این جشنواره به هدف خود دست یافته است.

کیوان مهرگان در پایان، با بیان اینکه به صرف دولتی‌بودن یک جشنواره نمی‌توان آن را زین سؤال برد، خاطرنشان کرد: فضای کیفی- رقابتی واهمیت جشنواره برای سینماگران ایرانی از آوانگار گرفته تا جشنواره‌ای را نمی‌توان منکر شد. به وجود همه فراز و فرودهایی که این جشنواره می‌تواند داشته باشد، سینما-حقیقت یکی از معتبرترین جشنواره‌های مستند خاورمیانه محسوب می‌شود و این دستاورد کمی نیست که باید به خاطر آن از تمامی مدیران و مسئولان فعلی و پیشین جشنواره تشکر کرد.